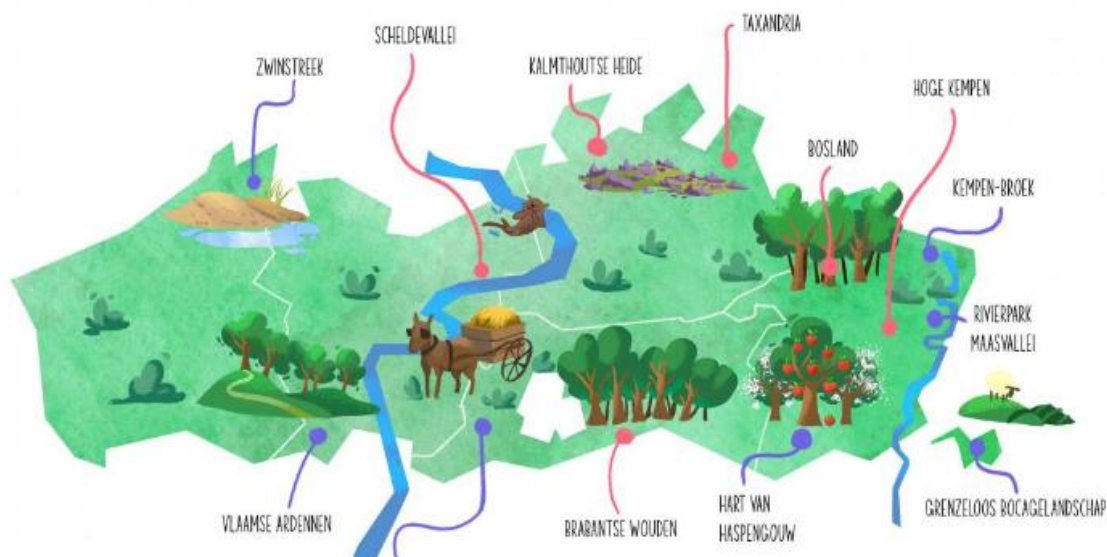

Matthias STRUBBE – Peter DE SMEDT

Decreet houdende Vlaamse Parken en algemene landschapszorg

- **Kaderdecreet** met aantal algemene regels inzake erkenning, werking, organisatie en subsidiëring van Vlaamse parken
- Vlaamse parken = ‘**Nationaal Park Vlaanderen**’ of ‘**Landschapspark**’
- Erkende gebieden die zich onderscheiden op vlak van **natuur, landschaps- en erfgoedwaarde**
- “**Beschermde gebieden**” overeenkomstig de categorieën II en V van de *International Union for Conservation of Nature* (IUCN)

- Gebied met internationale uitstraling waar de langdurige wisselwerking tussen mens en natuur heeft geleid tot een specifiek landschap
- Geografisch afgebakend gebied dat een grote ruimtelijke samenhang vertoont (min. 10.000 ha)
- Doel:
  - ✓ Versterken en herstellen van landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit vanuit een integrale visie op erfgoed, natuur, landbouw, wonen, bedrijvigheid, recreatie en toerisme
  - ✓ Bijdragen aan realisatie van beleid inzake landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit
  - ✓ Aanbieden van een unieke beleving van landschap en streek

Nationaal Park Vlaanderen

- Gebied van voldoende grote omvang, met een uitzonderlijke natuurkwaliteit en een internationale uitstraling
- Samenhangend geheel (evt. opgedeeld in zones) met minstens één natuurkern (gebied met specifieke bestemmingen/beschermingen)
- Doel:
  - ✓ In stand houden en ontwikkelen van natuur, biologische diversiteit en van het natuurlijke milieu van de natuurkernen
  - ✓ Behouden, beheren en ontwikkelen van culturele waarden (incl. erfgoedwaarden)
  - ✓ Ontwikkelen en promoten van toerisme en recreatie
  - ✓ Leveren van een bijdrage aan een duurzame economische en sociale ontwikkeling

Masterplannen en operationele plannen

- Beslissing tot erkenning Vlaams Park houdt eveneens gehele of gedeeltelijke goedkeuring in van **masterplan** en **operationeel plan**
- Masterplan: inhoudelijk en strategisch plan dat wijze vaststelt waarop de doelen worden uitgevoerd en een langetermijnvisie en langetermijndoelstellingen bevat (geïntegreerde gebiedsvisie)
- Operationeel plan: concrete uitwerking van het masterplan (o.a. actieprogramma en financieel plan)

Inspraakmogelijkheden: (te) stiefmoederlijk behandeld?

- Ontwerpdecreet voorziet **geen openbaar onderzoek** bij de opmaak van masterplannen en operationele plannen
- MvT stelt dat publieke en private belanghebbenden worden betrokken en de erkenning geen verplichtingen of beperkende maatregelen oplegt, zodat er **geen noodzaak** is voor een openbaar onderzoek
- Vraag naar verenigbaarheid met art. 7 **Verdrag van Aarhus** (ook van toepassing op 'beleid') (zie advies Afd. Wetg. RvS, zie ook GwH 28 april 2016, nr. 57/2016, par. B.21.7)
- Ontwerp BVR voorziet dat lokale overheden *“een **vorm van inspraak**”* moeten organiseren
  - Een vorm van: rechtszekerheid, gelijkheidsbeginsel?
  - Hoeveel marge is er?

Vlaamse parken: (nieuwe) doos van pandora?

**JONGE BOEREN KRIJGEN
GEEN FIJN
NIEUWJAARSCADEAU MET
LANDSCHAPS- EN
NATUURPARKEN**

**Omstreden Landschapspark
sneuveld al in eerste ronde,
voorstanders ontgoocheld: “Dit
had de Westhoek vleugels
kunnen geven”**

**Boerenprotest tegen
Landschapspark: “We krijgen als
hoofdgebruiker van de open ruimte
geen garanties over inhoud”**

België

‘Dit is absoluut een ruziemakersdossier’: de
bewogen zoektocht naar nieuwe Vlaamse
parken

Als zelfs Kalmthout weinig voelt voor
Nationaal Park Kalmthoutse Heide
(DS)

Rechtsgevolgen (i)

- Artikel 8, eerste lid van het decreet:

“De erkenning als Vlaams Park of de werking van het parkbureau op zich genereert **geen verplichtingen of geen beperkende maatregelen** bovenop de vigerende regelgeving voor de houders van zakelijke rechten binnen een Vlaams park of voor de gebruikers ervan, behoudens anders overeengekomen”

- MvT:

“In [Vlaamse Parken] worden natuur en landschap ontwikkeld op grond van het bestaande instrumentarium, zonder door de titel toe te kennen nieuwe beperkende maatregelen in te voeren (onder meer bij beoordeling van vergunningen). De erkenning als Vlaams Park legt dus vanzelfsprekend **geen beperkingen** op aan de toepassing van het bestaande ruimtelijk instrumentarium dat, in voorkomend geval, (...) kan worden ingezet ter realisatie van de plaatselijke doelstellingen”

Rechtsgevolgen (ii)

- Artikel 8, tweede lid van het decreet:

“De erkenning als Vlaams Park (...), de werking van een parkbureau en de uitvoering van het masterplan en de operationele plannen kunnen **nooit afbreuk** doen aan de **gemeentelijke bevoegdheden**, opdrachten of **autonomie**. Een parkbureau **houdt** bij het vervullen van haar opdrachten **rekening met het lokaal beleid**, dat autonoom gevoerd wordt door de gemeenten op wiens grondgebied het park gelegen is”

- MvT:

“Dat betekent dat mocht een gemeente voor het geheel of een deel van haar grondgebied **niet wensen in te stappen**, het parkbureau dat in de uitwerking van haar opdrachten dient te respecteren”

- “*Rekening houden met*” is niet noodzakelijk hetzelfde als dat (lokaal) beleid ook volgen (motiveringsplicht)

Link met natuurbeheerplannen

- Op ogenblik erkenning Nationaal Park Vlaanderen **moet** minstens helft van natuurkernen worden gevat door natuurbeheerplannen type 3 of 4
- Indien geen natuurbeheerplan is opgemaakt, bestaat het **engagement** om een natuurbeheerplan type 3 of 4 op te maken (**inspanningsverbintenis**)
- Binnen 10 jaar helft van natuurkernen binnen natuurbeheerplannen type 3 of 4; binnen 24 jaar 75% van de oppervlakte van de natuurkern (**resultaatsverbintenis**)
- Voor terreinen van Vlaamse overheid kan **enkel** natuurbeheerplan type 4 worden opgemaakt (tenzij grondige motivering)

Rechtsgevolgen natuurbeheerplannen?

- Een goedgekeurd natuurbeheerplan heeft *in beginsel* **geen gevolgen** voor de vergunningverlening
- Samengevat heeft een natuurbeheerplan de volgende **rechtsgevolgen**:
  - ✓ Financiële gevolgen (principe van wederkerigheid)
  - ✓ Bindend voor de opeenvolgende beheerders (overname van beheer)
  - ✓ Sanctie bij niet-uitvoeren van beheermaatregelen en uitvoeren van afwijkingen beheermaatregelen (opheffing of overname)
  - ✓ Toepassing standstill-beginsel (na verstrijken termijn)

Natuurbeheerplan type 4

- Een terrein van het type vier is een terrein van het type 3 met een goedgekeurd natuurbeheerplan dat tevens is erkend als **natuurreservaat**
- Erkenning als natuurreservaat vestigt een **erfdienstbaarheid tot algemeen nut** op het terrein (publiekrechtelijke erfdienstbaarheid van duurzaam gebruik en langdurig beheer)
- Specifieke **verbodsbepalingen** van toepassing (art. 35, §2 Natuurdecreet) binnen de natuurreservaten, maar deze maatregelen kunnen *“geen erfdienstbaarheden opleggen op de omliggende gebieden”*

Onrechtstreekse juridische gevolgen

- Masterplannen/operationele plannen: VCRO voorziet de mogelijkheid om “***beleidsmatig gewenste ontwikkelingen***” te betrekken in de beoordeling van omgevingsvergunningsaanvragen (goede ruimtelijke ordening)
  - ✓ Mogelijkheid, geen verplichting
  - ✓ Bijzondere motiveringsplicht
  - ✓ Consequente toepassing
  - ✓ BGO kan niet als “stedenbouwkundig voorschrift” worden gehanteerd
- Hogere (**feitelijke**) natuurwaarden kunnen tot gevolg hebben dat bepaalde verplichtingen uit natuurregelgeving meer naar de voorgrond treden
  - ✓ Natuurtoets
  - ✓ Soortenbescherming
  - ✓ ...

Vragen?

matthias.strubbe@ldr.be – peter.desmedt@ldr.be

,